

EPESO CARTA PAULOBA ΒΛΠΔ DJABARÃ EPESO PURUÐEBEMA ITEA

Paulo Romane preso baside nañ cartada djabarã Epeso puruðebemará itea þΛsía. Poa 60de þΛsica þΛa.

Paulo Epesode jũēside Aquila, Priscila ume baðada awara wāsia (Hecho 18:19). ΛcΛγΛmaarã Priscilaba, Aquila ume Epesode naãrã Jesuðebemada jaraðe wāsíðaa (Hecho 18:26). Paulo jēda zeside poa umé auðu djabarãa jaradia þabadjia (Hecho 19:8-10). Zocãrãba Critoda ðjãbΛða bērã dji ãcõrēwērã Artemisa ēpēbadara quĩrũbucasiðaa (Hecho 19:21-41).

Pauloba þΛsía judiorãda judiorãé sía Crito ume panΛ bērã ãdjirãra puru aba þΛða. Capítulo 1ne þÁ þΛa ãcõrēba Critoðeba oðada, Pauloba ãcõrēa bia beðeaðada idjaba djabarã carea iwíðíðada. Capítulo 2de, 3de biða þÁ þΛa ãcõrēba Crito ēberãrãneba obi quĩrĩã þΛðebemada. Capítulo 4ðeba aba 6ðaa þÁ þΛa sãwã dadjirãba maλγΛra oðida.

Pauloba nañ cartade naãrã þΛða

¹ Mãra Paulo. ãcõrēba quĩrĩãna bērã mãra Jesu-critoba diabueðaa. Mãa nañ cartara þΛbΛγΛa jũma ãcõrē ēberãrã Jesucrito ðjã þea Epeso puruðebema itea.

² Mãa quĩrĩã þΛa dadjirã Zeza ãcõrēba, dadjirã Boro Jesucrito biða ãdji biaðeba bãrãra careba

pananida idjaba necai bai sida bārāa dia pananida.

Ãcõrēba ne jūma bia dadji jaure itea dia bΛ

³ Dadjirā Boro Jesucrito Zeza Ãcõrēa bia bedeadida panΛ. Crito ume panΛ bērā idji Jauredeba ne jūma biada dadjirāa bajāneba dia bΛa.

⁴ Nañ ějũā oi naēna Critodeba dadjirāra edasia idji itea bia beadamārēā idjaba idji quĩrāpita cadjirua neñ beadamārēā.

⁵ Naēnaeda Jesucritodeba dadjirāra edasia idji warrarāda beadamārēā, māvā o quĩrīā bada bērā idjaba dadjirāra quĩrīāna bērā.

⁶ Idji bia wai bΛa bΛdeba dadjirāra bio carebasia idjia quĩrīā bΛ Warradeba. Mañ carea idjia bia bedeadida panΛa.

⁷ Idji Warra oa erozoadeba Ãcõrēba dadjirāra cadjiruadebemada ědrΛ edasia. Dadjirāba cadjirua opeadara idji biadeba jūma quĩrādoasia.

⁸ Idji biadeba dadjirāra bio carebasia jūma idji necawaada, crīcha cawaa sida diada bērā.

⁹⁻¹⁰ Idjia o quĩrīā bΛda naēna cawabiē basia. BaribΛrΛ dadjirāa cawabisia idji biadeba quĩrīāna bērā. Idjia Critodeba naēnaeda oi crīcha badara idjia bΛda ewaride jūma oya. Mañ ewaride ne jūma bajānebemada, nañ ějũānebema sida Crito jΛwaeda bΛya.

¹¹ Ãcõrēba naēnaeda crīcha bada quĩrāca Critodeba dadjirāra edasia idjia diaidebemada

edadamārēã.* Māwã osia ne jũmada idjia o quĩrĩã ßa quĩrĩãca obari bẽrã.

¹² Idjia quĩrĩãsia dai judiorã dji naãrã Crito ãjãpedadaba idji biya quirudebemada bia bedeadida.

¹³ Maã awara bãrã judiorãé bida wãrã beãea bia dadji ãdrãdidebemada ãrĩnapeda Critora ãjãsidaa. Mãwã bãrã sida idji ãberãrãda panesidaa. Crito ãjãsidade ãcõrẽba jarada quĩrĩãca idji Jaureda bãrãa diasia sãyãda ßamãrẽã. Maãba cawabi ßa bãrãra idjiderãda.

¹⁴ ãcõrẽ Jaurera edapedada bẽrã dadjirãba cawa panãa jũma ãcõrẽba diai jaradara wãrãda edadida idjiderã jũma bia ßai ewaride. Maã carea idji biya quirudebemada bia bedeadida panãa.

Pauloba ãcõrẽa iwidida

¹⁵⁻¹⁶ Maã bẽrã mãa ewariza bãrã carea ãcõrẽa bia ßada abaria. Dãrãbãrãa mãa ãrĩ ßada bãrãba dadjirã Boro Jesura ãjã panãda idjaba jũma ãcõrẽ ãberãrãra quĩrĩã panãda. Maã ewarideba ãtaa mãa bãrã carea ãcõrẽa iwidibaria.

¹⁷ Mãa dadjirã Boro Jesucrito ãcõrẽa, dadjirã Zeza biya quirúa iwidibaria idji Jaureãba bãrãa necawaada diamãrẽã idjaba idjidebemada cawabimãrẽã. Mãwã bãrãba idjida biara cawadia.

¹⁸ Idjaba iwidibaria ãcõrẽba bãrã crĩchara ewamãrẽã. Mãwã bãrãba cawadia cãrẽda idjideba edaãi carea jãã panãda, maã edadamãrẽã trãna

* **1:11** Edasia idjia diaidebemada edadamãrẽã. Griego bedeeade maãra ebuda ßãã. ãcãrãmaarã nãwã jara ßa: “Edasia idji ãberãrãda beãdamãrẽã.”

bērã. Mañne bārãba cawadia idji ēberārãba edadira waibãa bio biya quiruda.

19-20 Idjaba mãa iwidibaria bārãba cawadamārẽã idji ʌbãara jũmarã cãyãbara ʌbãara bãda. Mañ ʌbãadeba idjia dadjirã idji ãjã beara careba bãa. Ara mañ ʌbãa waibãa bãdeba Ācõrẽba Critora beu badada ãrẽbabipeda bajãne idji jãwa araare chumebisia.

21 Ācõrẽba idjira jũma jai bororã cãyãbara, bajãnebema dji droma bea cãyãbara, dji mẽsrã bea cãyãbara, idjaba dji ʌbãa bea cãyãbara dji dromaara bãsia. Nañ ewaride idjira jũmarã cãyãbara dji dromaara bãa, tẽãbema ewaride bida mãwã baya.

22 Ācõrẽba ne jũmada Crito jãwaeda bãsia, idjaba Critora bãsia ne jũmane idji ēberārã Boroda bamārẽã.

23 Crito ēberārãra idji cacuaa. Ādjirãra ne jũmane idjideba panãa. Idjaba ne jũmada idjideba bãa.

2

Ācõrẽba Jesucritoeba dadjirã ēdra edada

1 Naẽna bārãra Ācõrẽnebemada beu beasia, ãjãnaẽ panãneba cadjiruada obadjida bērã.*

2 Mãwã nĩbasidaa nañ ējũãnebema crĩchada ěpẽ panana bērã idjaba nañ ējũã dedaade panã jairã boro sida ěpẽ panana bērã. Nañ ewaride idjia Ācõrẽ bedeã ãjãẽ beara idji jãwaeda erobãa.

3 Naẽna jũma dadjirãda ãdji quĩrãca nĩbasidaa nañ cacuaba cadjirua oya bãda ěpẽ panana bērã. Nañ cacuaba cadjirua o quĩrã bãda, cadjirua dadji

* 2:1 ʌcããã versioãne nañ sida bã bãa: “Idjia bārãa zocai baida diasia.” Baribããã mããra griego bedeade neãa.

crĩchade bΛ sɪda o panasɪdaa. Dji cadjiruarã bẽrã Ãcõrẽba idji quĩrũbideba dadjirãra cawa oida basia jũma cadjirua obadarã cawa obari quĩrãca.

⁴⁻⁵ BaribΛrΛ Ãcõrẽba bio quĩrã djuburiabaria. Idjia dadjirãra bio quĩrã bΛ bẽrã cadjiruade beu beadada Crito ume ābaa zocai bΛsia. Ãcõrẽba idji biadeba bãrãra ědrΛ edasia.

⁶ Jesucrito ume ābaa panΛ bẽrã Ãcõrẽba dadjirãra idji ume ābaa ĩrẽbabisia idjaba idji ume ābaa bajãne chũmebisia.

⁷ MaĩgΛra jũma osia nocoarebema ewaride un-ubi carea sãwã idji bia wai bΛa bΛdeba carebasida dadjirãra Jesucrito ume panΛ bẽrã.

⁸ Jesuda ĩjãpedada bẽrã Ãcõrẽba idji biadeba bãrãra ědrΛ edasia. Ara bãdjia opedadadeba ědrΛdaẽ basía, āte bΛrΛ Ãcõrẽ bΛrΛ bari ědrΛ edasia.

⁹ Bãrãba bia o panΛ carea Ãcõrẽba ědrΛ edaẽ basía. Mãwã ni abaΛda ara idjidebemada poya bia bedeadaẽa.

¹⁰ Ãcõrẽba dadjirãra Jesucritodeba djiwidida osia ne biada o pananamãrẽã. Mã ne biara id-jiabΛrΛ naẽna bΛsia dadjirãba ođamãrẽã.

Critodeba judiorã, judiorãẽ sɪda Ãcõrẽ ume bia panena

¹¹ Mã carea quĩrãnebadadua bãrãra naĩ djarade judiorãẽ bẽrã judiorãba “cacua wẽãgoẽ ðea” abadaa Ãcõrẽ neẽ ðea adi carea. Ara ādjida “cacua wẽãgo ðea” abadaa Ãcõrẽ ěberãrã adi carea. BaribΛrΛ ādji cacuara wẽãgosɪda bẽrã ababe naĩ djarade quĩrã awara ðea.

12 Quĩrãnebadadua naẽna bãrãra Crito neẽ beasida idjaba Israeldebemaẽ basida. Ãcõrẽ ãdjirã ume beãea ḇasiã idjia bãrãa ni cãrẽ siãa diai jaraẽ basia. Maã awara bãrãra sãwã bia beadida neẽ panasidaa idjaba naã ãjũãne Ãcõrẽ neẽ beasia.

13 Bariḇaṟa idira Jesucrito ume paṉa bẽrã, bãrãra naẽna ṯm̱a beadada Ãcõrẽba Crito oadeba idji caita enesia.

14 Wãrãda Critoba dadjirãra necai ḇasia. Idjia judiorãra judiorãẽ ume ãbaa ḇasia puru aba bẽmãrẽã. Idji beudãdeba dadjirãra awara pananada ãbaa ḇasia.

15 Ãcõrẽba Moisea diada leyba ne zocãrã obibaria. Bariḇaṟa idji beudãdeba Critoba maã leyra ãyã ḇasia judiorãda, judiorãẽ ume ãbaa necai ḇa carea. Idjia puru umẽ pananada puru djiwidida aba osia.

16 Idji crude beudãdeba puru umẽ baãda puru aba opeda umena Ãcõrẽ ume bia ḇasia. Mãwã dadjirãra awara pananada idjia ãbaa bia ḇasia.

17 Critoba beãea bia Ãcõrẽ ume necai baidebemada bãrã dji Ãcõrẽnebema ṯm̱a beadaa, dai dji Ãcõrẽ caita beaa biãa jaraãde zesia.†

18 Critodeba dadji umẽrãba abarica dadjirã Zeza Ãcõrẽa idji Jaure aba ḇãdeba poya iwididia.

19 Maã bẽrã bãrã judiorãẽra waa Ãcõrẽ purudebemada ãi beadaãa, ãteḇaṟa Ãcõrẽ purudebemarã ume ãbaa paṉa. Idira bãrãra Ãcõrẽ õberãrãa.

† 2:17 Bãrã dji Ãcõrẽnebema ṯm̱a beadaa, dai dji Ãcõrẽ caita beaa biãa jaraãde zesia. Maãba jara ḇa “judiorãẽã, judiorãa biãa jaraãde zesia.”

20 Bārāra mōgara de quīrāca panΛa. Jesuba diabuedarāda, Ācōrēneba bedebadarā sida maļ de edrebema mōgara quīrāca panΛa. Bārāra mōgara ādjirā ģrġ ca wābΛda quīrāca panΛa. Maļ dedebema dji biara bΛ mōgarara Jesucritoa.

21 Idjideba maļ dera biya cara bebaria idjaba wai bΛara wari wābaria dadjirā Boro itea bia bemārēā.

22 Crito ume panΛ bērā bārā sida jūma Ācōrē ēberārā ume ābaa de quīrāca panΛa. Maļ dede Ācōrēra idji Jauredēba bābaria.

3

Ācōrēba Paulora bΛsia judiorāēa jaradia bamārēā

1 Maļ bērā mġa [bārā carea Ācōrēa iwidibaria.]* Mġra Pauloa. Bārā judiorāēa Jesucritodebemada jaradia bΛ carea preso bΛa.

2 Mġmaarā bārāba bio cawa panΛa Ācōrēba idji biadeba mġra bΛsida bārāa jaradiamārēā.

3 Idjia naēna cawabiē badada mġa cawabisia. MaġΛdebemada mġa naļ cartade maāri bΛsia.

4 Naļ carta acΛ panΛne bārāba cawadia Ācōrēba Critodebema cawabiē badara mġa cawa bΛda.

5 Naārāeda Ācōrēba ēberārāa maġra cawabiē basia, baribΛrΛ idira idjideba bedebadarāa, Jesucritoba diabuedarāa bida idji Jauredēba cawabisia.

* **3:1** *Bārā carea Ācōrēa iwidibaria.* Maġra griego bedeeade neēa. Pauloba jarai badada jūma jaraē basia, āte bΛrΛ dewara crġchada jaradia besia. BaribΛrΛ zocārāmaarā idjia jarai basia maļ djabarā carea Ācōrēa iwidibarida 3:14de jara bΛ quīrāca.

⁶ Idjia cawabiẽ badara naŋgΛa: judiorãẽba bedea bia Critodebemada ãjã panΛneba judiorã ume ābaa Ācõrẽba diaidebemada edađia, abari cacuađe duanΛa, idjaba Ācõrẽba Jesucritodeba diai jaradada ābaa eropanΛa.

⁷ Ācõrẽba idji biadeba m̄ra idji nezocada bΛsia bedea bia Critodebemada jaradiamãrẽã. Idji ΛbΛadeba m̄wã osia.

⁸ Jũma Ācõrẽ ēberãrã tãena edaara bΛmĩna Ācõrẽba idji biadeba m̄ra bΛsia judiorãẽma Critoba bio careba bΛdebemada jaradiamãrẽã. Critoba bio careba bΛra dadjirãba poya jũma cawa jaradaãa.

⁹ Ācõrẽ ne jũma odaba m̄ra bΛsia jũmarãa ebuda cawabimãrẽã sãwã osida idjia naẽna oi crĩcha badara. Mał oi crĩcha badara naẽna cawabiẽ basia.

¹⁰ Idira judiorãra judiorãẽ ume ābaa bΛda bẽrã ādjirãneba bajãnebema dji droma beaa, dji ΛbΛa beaa bida cawabisia idjira ne jũmane bio ne cawa bΛda.

¹¹ M̄wã osia idjia naãrãeda dadjirã Boro Jesucritodeba oida crĩcha bada bẽrã.

¹² Dadjirãba ara mał Jesucritora ãjã panΛ bẽrã idjaba idji ume ābaa panΛ bẽrã Ācõrẽa ne wayaa neẽ iwididida panΛa.

¹³ Mał carea m̄a bãrãa nãwã bedea djuburiaya: m̄ra bãrã carea bia mĩga bΛmĩna jũmawãyã sopuarãnadua. M̄wã bia mĩga bΛa bãrãra Ācõrẽ ume bia beadamãrẽã.

Pauloba Epesodebema djabarã carea Ācõrẽa iwidida

14 Mañ carea m̃ra dadjirã Boro Jesucrito Zeza quĩrãpita chĩrãborode cobebaria.†

15 Idjia jũma bajãne beara, nañ ãjũãne bea sida osia idjaba idjideba paña.‡

16 Idjiderã itea ne erob̃ara bio biya quirua. Mañ bẽrã m̃a iwidi b̃a idji Jauredeba idji ʌb̃ara bãrãa sode diamãrẽã. Mãwã bãrãa zarea beadia.

17 Idjaba iwidi b̃a ãjã paña bẽrã Critora bãrã sode bamãrẽã. Iwidi b̃a bãrãa ne jũmane quĩrãneba pananamãrẽã. Mãwã zarea beadia bio carra jida paña quĩrãca.

18 Mañne bãrãba jũma ãcõrẽ õberãrã ume poya cawadã Crito quĩrãra waib̃ara b̃ada, jedeã b̃ada, drasoã b̃ada, ʌt̃a b̃ada, idjaba nãbua b̃ada.

19 Ara dadji crĩchadeba poya cawadacamĩna m̃a iwidi b̃a bãrãba mañ quĩrãra cawadãmãrẽã. Cawasidara ne jũmane ãcõrẽ quĩrãca beadia.

20-21 ¡ãcõrẽra bio bia quirua! Idji ʌb̃a dadjirã sode b̃adeba waib̃ara poya oya dadjirãba crĩchabada cãyãbara wa idjia iwidi b̃ada cãyãbara. Djabarã, Jesucrito ume paña bẽrã jẽwariza ãcõrẽa bia bedeadadua! Bia b̃a mãwã b̃aida.

4

ãcõrẽ Jauredeba djabarãra cacua aba paña

1 M̃ra dadjirã Boro Jesu carea preso b̃a. M̃a bãrãa bedea djuburiaya jipa nĩbadãmãrẽã. ãcõrẽba bãrãra trãsia mãwã nĩbadãmãrẽã.

† 3:14 *Dadjirã Boro Jesucrito.* Griego bedeadẽ ʌCARʌ cartade mañra neãa. ‡ 3:15 Griego bedeadẽ mañ versĩculoda mãwã b̃a b̃a: "Idjideba jũma bajãne bẽmarãba, nañ ãjũãne bẽmarã bida ãdji trãra edabadaa."

2 Crīcharānadia bārāra dji dromarāda, ātebΛΛΛ sobiadeba beadadia. Quīrīāneba abarica dji droadadia.

3 Jūma odadia ābaa necai beadi carea. Māwā Ācōrē Jaureba bārā ābaa bia bΛdara ārīnaēa.

4 Dadjirāra cacua aba panΛΛ. Ācōrē Jaure aba bΛda eropanΛΛ. Ācōrēba bārāra trΛsia abarida jΛā pananamārēā.

5 Dadjirā Boro Jesura ababΛΛΛ bΛΛ. Dadjirāba abari Jesuda ījā panΛΛ. Idjaba abari trΛneba borocuesidaa.

6 Ācōrēra ababΛΛΛ bΛΛ. Idjira jūmarā Zezaa, jūmarā Boroa. Jūma idjiderā sode bΛΛ idjaba dadjirāneba idjia o quīrīā bΛra obaria.

7 BaribΛΛΛ Critoba dia quīrīā baēa quīrāca idji biadeba dadjirāza idji itea ne odamārēā awara awara diasia.

8 Ācōrē Bedeade nāwā bΛ bΛΛ: Idji ātaa wāside idjia poyadara preso edesia.

Małbe ne biada ēberārā diasia.*

9 Idjira ātaa wāsiada a bΛba ĵcārēda jara bΛ? Jara bΛΛ ātaa wāi naēna idjira ātΛba naļ ējūānaa zesida.

10 Dji ātΛba edaa zedadrΛ wayacusa bajā ātΛara bΛmaa wāsia ne jūmada idjideba beadamārēā.

11 IdjiabΛΛΛ ācΛΛΛ bΛsia idjia diabuedarāda beadamārēā, ācΛΛΛ bΛsia Ācōrēneba bedeabadarāda beadamārēā, ācΛΛΛ bΛsia bedeā bia Critodebemada jaradia nībadamārēā, idjaba ācΛΛΛ bΛsia idji ēberārā wagabadada idjaba jaradiabadada beadamārēā.

12-13 Idjia māwā bΛsia Ācōrē ēberārā carebadamārēā, ādjirā biēa Ācōrē itea poya bia

* 4:8 Salmo 68:18.

odamārēã. Māwã jūma Crito ēberārã idji cacua abadara zareara wari wãnia aba jūmarãda Ācōrē Warra ĩjã panΛneba idjaba cawa panΛneba ābaa bia panebΛdadaa. Maĭne dadjirãra ne jūmane Crito quĩrãca beadia.

¹⁴ Māwãra waa warra zaque quĩrãca beadaēa. Warra zaqueba baridua bedeada ĩjãbaria. Maĭ awara ēberārã cūrūga cawa beaba jaradia panΛneba sewada ĩjãbibadaa nãūrãba jãba āyã edebΛrΛ quĩrãca. BaribΛrΛ dadjirãra maĭ quĩrãca beadaēa.

¹⁵ ĀtebΛrΛ quĩrĩãneba wãrã bedeada ēpēnida panΛa ne jūmane dadjirã Boro Crito quĩrãca beadi carea.

¹⁶ Idjideba jūma dadjirã idji cacua abadara ābaa cara panΛa dji carebadi carea. Dadjirãza odida panΛ quĩrãca obΛdadae jūmarãda quĩrĩãneba bia wari wãnia.

Critodeba zocai bai djiwidi erobeara sãwã nĩbadida panΛ

¹⁷ Bãrãba wãrãda odamārēã mĭa dadjirã Boro trĭneba naĭda jaraya: waa Ācōrē adua bea quĩrãca nĩbarãnada.† Ādjirãra crĩcha siriē beadeba nĩbabadaa.

¹⁸ Ādji crĩchara pãĩmane bΛ bërã Ācōrēnebemada cawadacaa. Ādji so zareaba Ācōrēra adua panΛ bërã idjia zocai bai dia bΛda neē panΛa.

¹⁹ Ādjia cadjiruua o panΛ carea peradacaa. Ababe cadjiruada o quĩrĩãbadaa. Ne jūma mĩã perada o panΛba sēnacaa.

† **4:17** Ācōrē adua bea quĩrãca. Griego bedeade bΛ bΛa: “Judiorãé nĩbabada quĩrãca.”

20 Barib^ΛΛ bārāba Crito ĩjāsidade cawasidaa māwā beadiē pan^Λda.

21 Wārāda bārāba Jesucritodebemada ũrīnapeda ĩjāsidaa. ĩjāpedadacarea djabarāba wārā bedeā idjidebemada biara jaradiasidaa.

22 Ādjia jaradiapedadara na^Λg^Λ: bārā crīcha drōāneba waa nībarānada naēna o panana quīrāca. Bārā crīcha drōāra jūma ārī ^Λ na^Λ cacua cadjirua o awua ^Λba cūrūga erob^Λ bērā.

23 Āteb^ΛΛ idu Ācōrēa bārā crīchara djiwidida obidada.

24 Ma^Λ crīcha djiwidira Ācōrēba osia bārāra idji quīrāca beadamārēā. Ma^Λ bērā wua djiwidi j^Λ pan^Λ quīrāca crīcha djiwidideba nībadada. Māwā bārāra Ācōrē quīrāpita jipa, biya nībaēia wārā bedeaba jara ^Λ quīrāca.

25 Ma^Λ bērā sewara idu ^Λadada. Ababe wārādr^Λ djārā ume beadadada, jūma dadjirāra abari cacuadebema bērā.

26 Quīrūnib^ΛΛ cadjiruada orānadua. Ma^Λ quīrūbira sode ewari aba erobearānadua.‡

27 Diaurua idu cūrūgabirānadua.

28 Ne dr^Λabari badara waa ne dr^Λaiē ^Λ, āteb^ΛΛ ara idji j^Λwaba trajaida ^Λ ne erobai carea. Māwā idjia erobaya ne neē quedeāra carebai carea.

29 Bedea cadjiruara bedearānadua. Āteb^ΛΛ djārā carebaēi carea ababe bedeā biadr^Λ beadadada. Māwā bārā bedeā ũrī beara bia panania.

30 Cadjirua o pan^Λba Ācōrē Jaurera sopuabirānadua. Ācōrēba idji Jaureda bārāa diasia sēyāda bamārēā. Ma^Λba cawabi ^Λ bārāra

‡ 4:26 Salmo 4:4.

idjiderāda. Idji Jaurera bārā ume baya aba Ācōrēba idji ēberārā jūma bia bΛi ewarīdaa.

³¹ Jūma bārāba sode biē crīchabadara, sodeba quīrūbadara, quēguea bedeabadara, caicayabadara, djārā biē jarabadara, idjaba jūma djārā biē odi crīchabada sīda āyā bΛdadua.

³² Sobia beadadua. Quīrā djoburiaya beadadua. Bārā biē opeadaara quīrādoada Ācōrēba bārā cadjirua Critodeba quīrādoada quīrāca.

5

Ācōrē warrarā sāwā beadida panΛ

¹ Ācōrēba bārā, idji warrarāra bio quīrīā bΛa. Mañ bērā idji quīrāca beadadua.

² Jūmarāda quīrīānadua Critoba dadjirā quīrīā bΛda unubīda quīrāca. Quīrīāneba dadjirā carea ara idjida idu beabisia Ācōrēa animarā babue diabΛrΛ quīrāca. Ācōrēba mañda bia unusia.

³ Bārāra Ācōrē ēberārā bērā daunemaniē panΛa, auđua nībadiē panΛa, idjaba djārāneda awuadiē panΛa. Mañnebemada ni mañrī bīda bedeadīē panΛa.*

⁴ Bedea cadjiruada, siriē bΛ bedeada, ijaramia cadjirua sīda bedearānadua māwā bedeira biē bΛ bērā.† ĀtebΛrΛ Ācōrēa bia bΛada adadua.

⁵ Bārāba cawa panΛa daunemabadara, auđua nībabadara, ne jūma awuabada sīda Critoba, Ācōrē bīda ādji purude edadaēda. Ne jūma awua

* **5:3** *Ni mañrī bīda bedeadīē panΛa.* Mañ bedeara idjaba nāwā traducida bΛa: “Nībadadua dewarārāba ni mañrī bīda poya jararānamārēā bārāba cadjiruada o panΛda.” † **5:4** *Bedeā cadjiruada.* ΛcΛrΛ cartade “sewada” bΛ bΛa.

baira jΛwaba oda ãcõrẽ êpẽ bΛ quĩrãca bΛa, ãcõrẽ cãyãbara idjia awua bΛda biara êpẽ bΛ bẽrã.

⁶ A bΛa bΛba sewadẽba cadjiruada odida panΛana aibΛrΛ, idu cũrũgabirãnadua. Cadjirua o panΛ carea ãcõrẽba idji bedea ãjãé beara cawa oya.

⁷ Mañ bẽrã cadjirua obadarã ume abarica orãnadua.

⁸ Naẽna bãrãra pãĩmanebema basía, baribΛrΛ idira dadjirã Boro ume panΛ bẽrã bãrãra ãnaanebema. Mañ bẽrã ãnaanebema warrarã quĩrãca nĩbadadua.

⁹ ãnaane nĩbadibΛrΛ sobia beadia, jipa odia, idjaba wãrãneba nĩbadia.‡

¹⁰ Dadjirã Boroba bia unu bΛda cawadi carea jΛrΛdadua.

¹¹ Pãĩmanebemarãba cadjirua obadadẽba ne biada zecaa. Mañ bẽrã abarica orãnadua, ãtebΛrΛ cawabidadua ãdjia obadara cadjiruada.

¹² Wãrãda dadjira peradida panΛa ãdjia cadjirua mẽrã obadadẽbemada bedeadĩ carea.

¹³⁻¹⁴ BaribΛrΛ ne jũmada ãnaane bΛbΛdade sãwãbΛrΛ bΛda ebuda unubibadaa, ãnaane ne jũmada ebuda unubada bẽrã. Mañ carea nãwã jarabadaa:

Arãmadua bΛ cãĩ bΛra. Cadjiruade beu badada piradrΛdua. Mañbe Critoba bΛra ãnaane bΛya.

¹⁵ Mañ bẽrã quĩrãcuita nĩbadadua. Adua bea quĩrãca nĩbarãnadua, ãtebΛrΛ necawaadẽba nĩbadadua.

‡ 5:9 ãnaane nĩbadibΛrΛ. Griego bedeadẽ ãcΛrΛ cartadẽ bΛ bΛa: “ãcõrẽ Jauredẽba nĩbadibΛrΛ.”

16 Bārāba poya obΛdaza bia odadua, naļ ewaride ēberārāba ne jūma cadjiruada obada bērā.

17 Crīcha neē bea quīrāca bearānadua, ātebΛrΛ bio cawadadua cārēda dadjirā Boroba obi bΛda.

18 Ituaba beu nībarānadua. MaļgΛba cadjiruada wetara obibaria. Beu nībaēi cāyābara Ācōrē Jau-redeba beadadua.

19 Ācōrē Bedeade bΛ trļābida, djabarāba trļābadada, idjaba Ācōrē Jaureba trļābi bΛ siēa dji carebaēi carea ābaa trļānadua. Dadjirā Boroa soēba trļānadua bia bedeaēi carea.

20 Dadjirā Boro Jesucrito trļneba ewariza dad-jirā Zeza Ācōrēa ne jūma carea bia bΛada adadua.

Dadji quima ume sāwā beadida panΛ

21 Crito waya panΛneba abarica dji ļjānadua.Š

22 Wērā quima bara bea, bārāba dadjirā Boro Crito bedea ļjā obada quīrāca bārā quima bedeara ļjā odadua.

23 Umaquīrāda idji quima boroa. Ara maļ quīrāca Critora idji ēberārā Boroa idjaba idji ēberārāra idji cacua quīrāca panΛa. Idjira ādjirā ĒdrΛ Edabaria.

24 Crito ēberārāba idji bedea ļjā obada quīrāca wērāba idji quima bedeara jūma ļjā baida bΛa.

25 Umaquīrārā, bārā quimara quīrā beadadua Critoba dadjirā quīrā bΛda unubiēa quīrāca. Quīrāneba dadjirā carea ara idjida idu beabisia.

Š 5:21 *Crito waya panΛneba.* Griego bedeade λcΛrΛ cartade bΛ bΛa: “Ācōrē waya panΛneba.”

26 Idjia māwã osia dadjirãra Ācõrẽ itea bia ʙʌi carea. Idji bedeaba dadjirã cadjiruara sʌgʌsia baidoba sʌgʌda quĩrãca.*

27 Jũma maḷgʌra osia dadjirãra idji itea bio biya ʙʌi carea, jaigua neẽ, bidrubidrua neẽ, ni baridua mititia neẽ biða. Idjia quĩrã basia dadjirãra idji itea biya beadida biẽ jaradi neẽ.

28 Ara maḷ quĩrãca umaquĩrãba idji quimara bio quĩrã baida ʙʌa ara idji cacua quĩrã ʙʌ quĩrãca. Umaquĩrãba idji quimada quĩrã ʙʌʙʌgʌ, ara idjida quĩrã ʙʌa.

29-30 Ni abaʎba ara idji cacuada quĩrãmacaa, ãtebʌgʌ bia ne co ʙʌdeba bio wagabaria. Ara maḷ quĩrãca Critoba idji ëberãrãra wagabaria, idji cacua quĩrãca panʎ bẽrã.†

31 Ācõrẽ Bedeade nãwã ʙʌ ʙʌa: Maḷ carea umaquĩrãba dji zezara, dji papa sida amepeda idji quima ume ãbaa ʙeya.

Mãwã cacua aba ʙʌ quĩrãca panania.‡

32 Maḷ bedeaba crĩcha droma cawaẽ pananada cawabi ʙʌa. Mḷa jara ʙʌa Crito idji ëberãrã ume ãbaa panʎnebemada.

33 Maḷnebemada cawabi ʙʌmĩna bãdjiza bãrã quimara quĩrã beadida panʎa ara bãdji quĩrã panʎ quĩrãca. Idjaba wẽrãba idji quimara waya baida ʙʌa.

6

Warrarã djibarirã ume sãwã beadida panʎ

* 5:26 Griego bedeade nãwã ʙʌ ʙʌa: “Dadjirã cadjiruara sʌgʌsia baidoba idjaba idji bedeaba.” † 5:29-30 Griego bedeade ʎcʌgʌ cartade naḷ sida ʙʌ ʙʌa: “Idji djara idjaba idji ʙʌwʌgʌ quĩrãca panʎ bẽrã.” ‡ 5:31 Genesi 2:24.

1 Warrarã, bārã djibarirã bedeara ñjãnadua dadjirã Boroba quĩrĩã ʘ quĩrãca. Maḷḷra jipa ʘ.

2-3 Ācōrē leyde nāwã jara ʘ: “Bārã zezara, bārã papa sida waya pananadua.”* Maḷda ñjã osidara Ācōrēba nāwã carebayada asia: “Māwã bārãra naḷ ãjũãne dārã bia duanania.”† Maḷ basía idji leyde naãrã carebayada adara.

4 Zesarã, bārã warrarãra quĩrũbirãnadua. Ātebḷḷ quĩrãcuita jaradia panḷneba idjaba jipa obi panḷneba dadjirã Boroba quĩrĩã ʘ quĩrãca daupēnadua.

Nezocarã ādji boro ume sãwã beadida panḷ

5 Nezocarã, bārã boro naḷ ãjũãnebema waya panḷneba idjia jarabḷḷra sodeba jũma ñjã odadua Crito bedea ñjã o panḷ quĩrãca.

6 Ababe idjia aḷ ʘde māwã orãnadua idji ume bia beadi carea. Ātebḷḷ sodeba ñjã odadua bārãra Crito nezocarã bērã. Ācōrēba māwã quĩrĩã ʘ.

7 Bārã boroba jara ʘ o panḷne crĩcha biadeba odadua dadjirã Boro Crito itea o panḷ quĩrãca. Crĩcharãnadua ababe naḷ dudabema boro itea māwã o panḷda.

8 Bārãba cawa panḷa nezocabḷḷ wa nezocaēbḷḷ, dadji Boro Critoba dadjirãza bajãne diaya dadjia oḷa quĩrãca.

9 Nezoca bororã, bārã bida bārã nezocara bia odadua. Ādjira waragarãnadua. Quĩrãnebadadua ādji Boro bajãne ʘara idjaba bārã Boroda. Idjia jũmarãda ariḷe cawa obaria.

* 6:2-3 Exodo 20:12. † 6:2-3 Deuteronomio 5:16.

Dadjirã jũãtrΛdamãrẽã Ācõrẽba diada

10 Mañ awara djabarã, dadjirã Boro ΛbΛa waibΛa bΛdeba zarea beadadua.

11 Ācõrẽba bãrãa diasia cadjiruadebemada jũãtrΛdamãrẽã. MañgΛba jũãtrΛ beadadua sordaoba idji jũãtrΛbari jΛbari quĩrãca. Mãwã bãrãra zarea beadia diauruba cürũgarãmãrẽã.

12 Dadjirãra ëberãrã ume djõ panΛẽa.‡ ĀtebΛrΛ jairã cadjirua nañ ëjũã dedaade panΛ ume djõ panΛa. Ādjirãra dji dromaa, ΛbΛa beaa, nañ ëjũã cadjirua bororãa.

13 Mañ carea Ācõrẽba jũãtrΛdamãrẽã diadaba jũãtrΛ beadadua. Mãwã diauruba mĩã sëbΛrΛde bãrãba poya droadia. Poyadapeda biara zarea beadia.

14 Mañ bërã wãrã bedeã ïjã panΛneba zarea beadadua sordaoba jΛ bΛ bio trãjΛ erobΛ quĩrãca. Jipa nĩbadadua cadjiruadebemada jũãtrΛdi carea sordaoba ne zareaba idji so ãrã jũãtrΛbari quĩrãca.

15 Bedea bia Ācõrẽ ume necai baidebema jarade wãni carea beadadua sordaoba djõne wãi carea idji jĩrũne jΛbari quĩrãca.§

16 Mañ awara ne jũmane Critora ïjã pananadua. Mañra sordaoba jũãtrΛbari idji jΛwade erobΛ quĩrãca bΛa. Diauruba mĩã sëbΛrΛde cha uruaba drΛbΛrΛ quĩrãca bΛa. BaribΛrΛ bãrãba Critoda

‡ **6:12** *Ēberãrã ume djõ panΛẽa.* Griego bedeade nãwã bΛ bΛa: “Djara bara bea ume, oa bara bea ume djõ panΛẽa.” § **6:15** Mañ versícultura idjaba nãwã traducida bΛa: “Bedeã bia Ācõrẽ ume necai baidebemada bio ïjã pananadua zarea panani carea, sordaoba chiradΛga amaaba idji jĩrũne jΛbari quĩrãca.”

ĩjã pananibΛΛ, droadĩa jũãtrΛbariba cha urua quiabΛda quĩrãca.

17 Idjaba sođeba bio cawadadua Ācõrẽba bãrãra wãrãda ědrΛ edasida. Mañ cawa bΛra sordaoba ne zarea idji borode jΛbari quĩrãca bΛa. Mañ awara Ācõrẽ bedeara idji Jauređeba bio cawadadua. Ācõrẽ bedebaba cadjiruara poyabari bẽrã djõbada neco quĩrãca bΛa.

18 Ewariza ne jũma carea Ācõrẽ Jauređeba idjĩa iwidi pananadua. Jũma idji ěberãrã carea quĩrãcuita sẽnaẽ idjĩa iwidi pananadua.

19 Idjaba mΛ carea Ācõrẽa iwidi pananadua. Idjĩa iwidiidadua mΛa cawabimãrẽã sãwã Critõdebemada bedebada bΛda. Mãwã mΛa ne wayaa neẽ ěberãrãa cawabiya bedea bia Critõdebema Ācõrẽba naẽna cawabiẽ badada.

20 Critoba mΛra diabuesia mañ bedea jaradi-amãrẽã. Jaradia bΛ carea idira mΛra preso bΛa. Ācõrẽa iwidiidadua mΛa ne wayaa neẽ Critõdebemada bedebada carea mΛa oida bΛ quĩrãca.

Nañ cartade Pauloba jĩrũare bΛda

21 Dadjia quĩrĩã panΛ djaba Tiqicoba mΛnebemada bãrãa jũma nẽbΛrΛya cawadamãrẽã mΛra sãwã bΛda idjaba cãrẽda o bΛda. Idjira dadjirã Boro nezocaa. Dadjirã Boro trajura ne jũmane bia obaria.

22 Idjira mΛa bãrãmaa diabuebΛrΛa cawadamãrẽã dairã sãwã panΛda. Idjia bãrãra sobiabiya.

23 Djabarã, mΛa quĩrĩã bΛa dadjirã Zeza Ācõrẽba, dadjirã Boro Jesucrito bida bãrãra carebadida dji quĩrĩã pananamãrẽã idjaba biara

ĩjã pananamãrẽã. Idjabã quĩrĩã ðªã ãdji necai bai
sidã bãrãã dia pananida.

²⁴ Mªã quĩrĩã ðªã Ãcõrẽba idji biadeba jũma dad-
jirã Boro Jesucrito wãrãda bio quĩrĩã ðeara careba
ðaida. Bia ðªã mãwã ðaida.

Ãcõrẽ Bedea
New Testament in Emberá, Northern
(PM:emp:Emberá, Northern)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Emberá, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Emberá, Northern

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
f9d422da-2e22-541c-afc9-8fe7130d391e